

(18. 8.)

BRIEF TEN GELEIDE EENER NOTA VAN INLICHTINGEN
OP DE ADRESSEN VAN GEDEPUTEERDE STATEN
VAN ZUIDHOLLAND, GELDERLAND EN
NOORDBRABANT.

Zijne Excellentie den Minister van Staat, Voorzitter
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, 1 September 1900.

Onder bijvoeging van de adressen gevoegd geweest bij Uw schrijven van 18 Mei jl. n°. 94, heb ik de eer Uwer Excellentie hierbij te doen toekomen eene nota, waarin die adressen worden behandeld.

De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,

C. LELY.

(18. 9)

NOTA VAN INLICHTINGEN OP DE ADRESSEN VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZUIDHOLLAND,
GELDERLAND EN NOORDBRABANT.

Met betrekking tot de adressen van de Gedeputeerde Staten van Zuidholland, Gelderland en Noordbrabant in zake het wetsontwerp ter verzekering van de veiligheid van het verkeer op de openbare wegen, heeft de ondergeteekende de eer het volgende onder de aandacht te brengen.

Terwijl Gedeputeerde Staten van Noordbrabant zich in hun adres van adhaesie in hoofdzaak bepalen tot de mededeeling, dat zij zich met de beschouwingen van hunne ambtgenooten van Zuidholland in het algemeen wel kunnen vereenigen en Gedeputeerde Staten van Gelderland, onder herhaling van een paar punten uit het adres dier ambtgenooten, verklaren, dat zij de overigens in dat adres ontwikkelde bezwaren in hoofdzaak deelen, meent de ondergeteekende te kunnen volstaan in hetgeen volgt alleen laatstbedoeld adres te bespreken.

I. In de eerste plaats wordt in het adres verklaard, dat de bedoeling van het wetsontwerp zou zijn om een zooveel mogelijk uniform toezicht te verzekeren op het vervoer met automobielen en rijwielen. Dit is minder volledig. De aangelegenheid van het vervoer met automobielen moge tot de indiening van het wetsvoorstel den stoot hebben gegeven, doel er van is, om, zooals elders op meer dan eene plaats is gezegd, eene regeling van het openbaar verkeer in zijn geheel omvang in het leven te roepen, ten einde de veiligheid van dat verkeer als eene zaak van algemeen belang naar behooren te verzekeren. Het doel is alzoo om uniforme voorschriften te verkrijgen, welke wegens die uniformiteit aan een ieder gemakkelijk bekend, derhalve gemakkelijk na te leven en te handhaven zullen zijn.

Gedeputeerde Staten nu achten het wenschelijk, dat de hier bedoelde voorschriften bij de wet worden vastgesteld, omdat de behandeling eener wetsvoordracht aan alle belanghebbenden gelegenheid geeft op de groote belangen, welke bij die bepalingen gemeoid kunnen zijn, te wijzen. Wil men echter de regeling aan het uitvoerend gezag opdragen, dan is het noodig dat de op te dragen bevoegdheid nauwkeurig wordt afgebakend, hetgeen, naar hun oordeel, in dit wetsontwerp niet is geschied. Zij zouden die bevoegdheid willen omschreven zien als te omvatten het vaststellen van bepalingen, regelende het vervoer met rij- of voertuigen, door eene mechanische kracht voortbewogen, en rijwielen en de verplichtingen, die de bestuurders of leiders van alle voertuigen, last- en trekdieren en voetgangers tegenover elkander in acht hebben te nemen.

Of van eene minder nauwkeurige omschrijving van de hier bedoelde bevoegdheid het gevolg zou zijn dat in het bijzonder voor de provincie Zuidholland een toestand in het leven werd geroepen, welke de vergelijking met het bestaande niet zou

kunnen doorstaan, mag ernstig betwijfeld worden, maar dit daargelaten, kan de ondergeteekende niet toegeven, dat de omschrijving, zooals art. 1 van het gewijzigd wetsontwerp die geeft, niet volkomen duidelijk die bevoegdheid zou omlijnen. Eene bepaling omtrent de breedte, welke een weg behoort te hebben, valt daaronder niet. Zulk eene bepaling zou alleen uit het toezicht kunnen voortvloeien. Zij wijst immers op eene verhouding tot den weg; en van toezicht is in dezen geen sprake. De woorden „betreffende dat verkeer”, waartegen adressant zijne bedenkingen richt, zijn juist opgenomen om de bevoegdheid van het uitvoerend gezag te beperken tot datgene wat blijkens de gewisselde stukken het doel is der voordracht: *uniforme regeling van het verkeer*. Het zou dan ook eene weinig gelukkige uitlegging dier woorden zijn, zoo men ze ging interpreteren met een beroep op art. 4 van het wetsontwerp.

Zoodanige uitlegging zou lijnrecht in strijd zijn met de door de Regeering op dit punt duidelijk afgelegde verklaringen, terwijl art. 4, dat, in deze soort van wetten steeds voorkomende, zoo algemeen mogelijk is gesteld, om de handhaving der regeling te beter te verzekeren, omtrent de grenzen der Regeeringsbevoegdheid uit den aard der zaak niets kan beslissen.

Een verbod om honden als trekdieren te gebruiken zou, evenals een verbod om eenig ander trekdier of eenige mechanische kracht te gebruiken, slechts dan in de regeling kunnen vallen indien zulks ter verzekering van de veiligheid van het verkeer bepaald noodig mocht worden. Dit is, althans wat het gebruik van honden als trekkracht aangaat, niet waarschijnlijk, en aan het stellen van zoodanig verbod wordt dan ook niet gedacht.

Maar zoo de belangen der verkeersveiligheid het noodig maakten, dat een verbod tot het gebruiken van een bepaald trekdier of van eene bepaalde mechanische kracht algemeen werd uitgevaardigd, zou daartoe moeten worden overgegaan, ook al wierd daardoor, gelijk in het adres gemeend wordt, „zoo diep in de oeconomische belangen van een groot deel der bevolking” ingegrepen. Dan zou het aankomen op de vraag, wat in dezen het zwaarst behoorde te wegen, en nu wil het den ondergeteekende voorkomen dat de Regeering, — ook al spreekt men van haar als hebbende *wisselende inzichten*, zonder dat intusschen blijkt, waarom dit juist bij haar *per se* het geval moet zijn — zeer zeker in staat zou zijn deze vraag indien het moest, te beantwoorden, evengoed als een provinciaal of gemeentebestuur.

Gedeputeerde Staten zouden het wenschelijk achten, zoo in de wet werd voorgeschreven, dat de Staten der provinciën over het ontwerp van den in art. 1 bedoelden algemeenen maatregel gehoord moeten worden.

Daargelaten dat eene zoo talrijke vergadering als van de Provinciale Staten, wier leden over de wenschelijkheid of nuttigheid van een voorschrift verschillend kunnen denken, zonder dat juist enkel uit het inzicht der meerderheid omtrent de bruikbaarheid van het voorschrift valt te beslissen, en welke bovendien slechts tweemaal in het jaar bijeenkomt, niet bij voorkeur als raadgeefster van de Regeering in dezen ware aan te wijzen, schijnt er geene noodzakelijkheid te bestaan om de Kroon voor te schrijven over eene van haar uitgaande regeling een bepaald college te hooren. Zooals echter in de Memorie van Toelichting tot het wetsontwerp verklaard is, ligt het in de bedoeling de Gedeputeerde Staten over de ontwerp-regeling te raadplegen en zij, als dragers van de provinciale belangen bij uitnemendheid, kennen de toestanden in het gewest wel zoo door en door, dat hunne adviezen in dezen het meest volkomen licht zullen kunnen verschaffen, te meer waar zij op hunne beurt de gemeentebesturen zullen kunnen hooren.

Dat „de openbare behandeling in de vergadering der Provinciale Staten met de daaraan voorafgaande publicceering van het ontwerp” voor de belanghebbenden de eenige gelegenheid zou zijn om zich te doen hooren, wordt in het adres wel gezegd maar niet waar gemaakt. Het is trouwens niet duidelijk wat met die voorafgaande publicceering van het ontwerp bedoeld wordt, waar zoodanige publicceering van in de Statenvergaderingen te behandelen stukken niet is voorgeschreven.

Er is nog eens op te wijzen dat de algemeene maatregel van art. 1 eenvoudige politiebepalingen zal bevatten, zooals die in elk provinciaal wegenreglement en in bijkans elke gemeenteverordening voorkomen.

Bij het ontwerpen van den algemeenen maatregel van art. 1 zullen, het is ook reeds vroeger gezegd, die reglementen en verordeningen met zorg worden geraadpleegd. De bedoeling is eenheid te brengen in de voorschriften betreffende de verkeersveiligheid, niet om door ingrijpende bepalingen verwarring te stichten.